SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXX — PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO-AUGUSTO 25 D., 1944 M. — No. 34

Gruožai

Rašo V. G.

KAS IŠ JŲ ATVYKO APGINA BALTIJOS ŠALIS KOMUNIZMAS VOKIETIJOJ.

Į Vilnių, kaip žinome, atpiškėjo grupelė lietuviškų komunistų su Justu Paleckiu, Liudu Gira, Jonu Šimkus ir kitais. Jie pasivadino "valdžia", nors tikre nybėje jie jokios galios neturi. Londoną pasiekusiomis žiniomis, Vilniuje vyriausiu autoritetu pasilieka sovietų kariškas komendantas.

Bolševikai giriasi atvertę į savo pusę daugelį ištremtųjų. Kiti net ir straipsnius rašo į jų spaudą. Vienok grįžusių į Lietuvą "autoritetų" tarpe matosi toki pat mizerna grupelė, koki ir pabėgo iš ten 1941 metais. Lietuviuose bolševizmas neprigija ir tiek.

oOo

Washingtone vis dažniau ir dažniau pasigirsta balsai mažųjų tautų apgynimui, Prieš porą dienų Atstovų Būte Campton I. White, kongresmanas iš Idaho, pasakė sekančius reikšmingus žodžius:

"Žinios, ateinančios iš Švedijos, nušviečia bolševikų persekiojimus okupuotoje Lietuvoje. Panašūs persekiojimai, matomai, vyksta ir Latvijos daly, kurią okupavo bolševikai. Pastarieji įžengė į Latviją, nepareiškę, kad Sovietų Rusija gerbs Latvijos suverenitetą ir tarptautines kariavimo teises".

oOo

Toliau minėtas kongresmonas tęsė: "Įvyksta kaip tik priešingai. Savo pranešimuose užsieniui Rusija, peržengdama tarptautinius įstatymus, pažymi Latviją, kaip 'sovietų teritoriją', kurią reikia išliuosuoti iš vokiečių, arba paprastai sako 'Sovietų Latvija". Kokiom teisėm pasiremiant? Tokių teisių nėra".

Čia gana stipriai pasakyta. Tai balsas amerikiečio iš Idaho valstijos, kurioje veik nėra lietuvių. Todel niekas negalės jam primesti, kad jis "politikauja". Atstovas Compton I. White teisingai pastebėjo, jog Lietuvoje dabar vyksta savotiškas bolševikų teroras prieš tuos lietuvius, kurie stoja už nepriklausomą Lietuvą, taip kaip jie stovėjo laike nazių okupacijos.

oOo

London "Times" paduoda įdomių spėliojimų apie tai, kokioje formoje įvyks vokiečių kapituliacija. Įtakingi nazių vadai, prakišę savo užsimojimuose užvaldyti Europą, bandys pasiduoti rusų bolševikams ir su jais ieškoti laimės.

Dabartinis vokiečių generalinio štabo viršininkas gen. Guderian yra nuo seniai žinomas kaipo bendradarbiavimo su Sovietais šalininkas ir prieš porą metų slaptai gelbėjo perorganizuoti raudonąją armiją. Taigi, artindamiesi prie katostrofos, tie nazių lyderiai gali priimti bolševikų tikėjimą ir paskelbti Staliną savo apaštalu.

oOo

Bet klausimas ar ir tokiem akrobatams užteks laiko persikrikštyti. Anglų ir amerikiečių kariuomenė taip skubiai žygiuoja pirmyn, kad ilgai netrukus ji atsiduris ir pačioje Vokietijoje. Jeigu naziai ir paskelbtų sovietinę respubliką, tai vis vien Vokietija bus okupuota ir naujieji "komisarai" mažai ką turės sakyti.

oOo

Brooklyno "Amerika" neseniai parašė: "New Yorko ir apylinkės gyventojai jau per daug metų nėra turėję tokio karščio, kaip šiemet. Rašant šiuos žodžius, termometras rodė virš 90 laipsnių... Bet koks darbas, fizinis ar protinis, nepaprastai sunku dirbti tokiam ore."

Pas mus Chicagoje termometras buvo dasikrapštęs iki 100 laipsnių ir šiaip taip išlikom gyvi. Dabar jau visas tas karštis nudardėjo į Meksiką ar Kubą ir vėl galime žmoniškai atsikvėpti.

Maršalas Rommelis Esąs Tikrai Miręs

Toki Nuomonė Vyrauja Washingtono Sluoksniuose

Iš daugelio šaltinių Washingtone yra patirta, jog gudrioji Afrikos tyrumų lapė, maršalas Ervin Rommel yra miręs. Jį sužeidė alijantų mesta iš orlaivio bomba ir nuo tos žaiszdos jis daugiau neatsipeikėjo. Vienas amerikiečių laikraštininkas kalbėjosi su prancūzu Normadijoje, kuris matė mirusio maršalo lavoną. Tą patį pasakojo ir paimti į nelaisvę vokiečiai.

Nepaisant, kad Rommelis yra prakišęs keletą mūšių, alijantų vadovybė atiduoda jam kreditą už sumanumą ir greitą orijentaciją. Didžiausias Romelio oponentas buvo gen. Montgomery, kuris atsivijo jį iš Afrikos į Prancūziją.

Three Generations and a Family

Not all of the refugees have left France. This grandmother, mother and children took to the woods as war rolled their way. They had been without food for days when found by American troops.

Among the thousands of refugees who landed at Hoboken, N. J., to spend the war's duration in a camp in the U. S. was the family of Jacob Dresdner, shown after coming ashore. The family is composed of Jacob and his wife and their nine children, from Hungary. With the rest of the lucky thousand permitted entry under the President's plan, they will be kept in Fort Ontario, near Oswego, N. Y., until the end of the war at which time they will be returned to their own countries. Insert shows how many of the refugees when forced to flee their homes tried to carry a few valuables with them.

Ir Washingtone Pradeda Užmiršti Pažadus

Pirmiau daugelyje Washingtono taxis buvo padėtas užrašas: Tą dieną kai patirsim apie Hitlerio mirtį, vežiosime pasažierius už dyka". Tačiau kai tik vokiečių armijoje pradėjo reikštis suokalbiai, tie užrašai ėmė dingti iš taxis ir dabar jų visai nematyti.

Mat, yra lengviau pažadėti, negu išpildyti.

Robotai Sunaikina Kasdieną 17,000 Namų

Londonas. — Skraidančios bombos sunaikino pietinėje Anglijoje daugelį istorinių pastatų. Vokiečiai leidžia jas tokiame skaičiuje, kad pagal informacijos biūro pranešimo, kas diena išgriauna arba pažeidžia 17,000 namų. Miglota padangė Anglų Kanalo pakrančiuose gelbsti robotų siuntinėjimui. Kaikurie jų sveria visą toną.

Derlingi Lietuvos Ukiai Paverčiami Griuvesių Kruva

LIETUVA VIRTUSI KARO LAUKU

Iš Lietuvos Pabėgę 60,000 Žmonių

Berlyno radio pranešė, jog besiartinant bolševikams, iš Lietuvos pabėgę į Vokietiją 60,000 asmenų, daugiausiai inteligentų.

Gal būt kaikurie spėjo prasišalinti patys, bet didžiumą tūr būt patys vokiečiai išgabeno.

Traukdamiesi Vokiečiai Viską Naikino

Iš atskirų gabalėlių, kurie pasirodė neitralių šalių spaudoje, ypatingai švedų, galima sudaryti sau šiokį tokį vaizdą apie tą didžiulę pavietrę, kuri dar tebesiaučia Lietuvoje. Besiartinantis karo frontas išgrąsdino jau ir taip nuvargintus Lietuvos žmones. It koki vulkano lava, besiveržianti iš liepsnojančių žočių, kanuolių, tankų ir orlaivių ugnis staiga pasklydo tos šalies laukuose.

Gyventojai apimti panikos, bėgo iš savo namų ir slapstėsi miškuose, įsikasdami duobes ir apsidengdami jas rastais. Praėjus audrai, jie grįždavo į savo vietas, kurias dažnai rasdavo sunaikintas. Frontas jau kelintą savaitę stoviniuoja Lietuvoje. Apie Šiaulius, Raseinius, Biržus, Vilkaviškį tebeina smar kūs susirėmimai. Tame ruože bus išnaikinta viskas. Tokio pat likimo susilaukė ir Vokietijos-Lietuvos pasienis. Iš Virbaliaus, Naumiesčio belikę tik griuvėsiai. Vilkaviškis taipgi paverstas į krūvas griuvėsių.

Besitraukdami vokiečiai, atėmė iš lietuvių ūkininkų paskutinę karvutę ir grūdų gorčių. Ko negalėjo išsivežti, tai naikino vietoje, kad nepatektų rusams. Visi Lietuvos vyrai bandyta sumobilizuoti. Nazių įrankis gen. Kubiliūnas buvo paskelbęs visų vyrų, gimusių 1915-25 metais. Kurie atsisakytų stoti, arba kurie ragins kitus nestoti, tiems gręsė mirties bausmė.

Daugelis lietuvių bijojo ir bolševikų atėjimo. Tokie bėgo į Baltijos pakrantę, o iš ten žvėjų laivukais bandė pasiekti Švedijos salas. Iš Stockholmo pranešė, jog nemažas skaičius lietuvių paspruko iš savo krašto į Švediją. Nelengva įsivaizduoti ką ištikro tie žmonės pergyveno ir pergyvena. Tai didžiausia nelaimė, koki galėjo užkristi Lietuvos kraštui.

Atsisuka Prieš Jį Ir Gestapo Vadas

Reikalauja, Kad Hitleris Rezignuotų

Nesutikimai tarp Hitlerio ir nazių partijos vadų nuolat didėja. Į opoziciją Hitleriui perėjo tokie partijos šulai kaip gestapo vadas Himmler, Goeringas ir Goebbelsas. Pastarieji reikalauja, kad vyriausia vadovybė armijoms būtų palikta generolų rankose, nes Hitlerio pranasiški sugebėjimai nuėję niekais.

Klaidingas Pranešimas Sukėlė Komplikacijų

Tragiška karo departamento klaida padarė daug nesmagumų poniai Viktorijai Sindelar, iš Los Angeles, Cal. Jai buvo pranešta, jog jos vyras žuvo kovose. Apverkusi savo vyrą, ji ištekėjo už kito vyro, Normano Freemano. Po kiek laiko jie susilaukė dukrelės.

Dabar karo departamentas prisipažino klaidingai ją painformavęs. Jos vyras esąs gyvas ir kariauja Prancūzijos fronte, Moteriškei nieko kito nelieka, kaip paimti divorsą ir laukti pirmojo vyro.

Pagaliau Atsiminė

Frank Karcher, iš Kairo, Ill. gavo laišką iš Cincinatti. Jį rašė senas draugas, muzikos profesorius. Laiškę pasakyta: "Mielas Pranai! Atsakau į tavo laišką, kurį siuntei kovo 15 dieną, 1915 metais. Tikiuosi esi sveikas."

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

Ji Netikėtai Pagavo Vokiečių Šnipą

Vieno valstijos departamento tarnautojo žmona, Mrs. Josephine Grew važiavo traukiniu iš New Yorko į Washingtoną. Įėjusi į valgomąjį vagoną, atsisėdo šalę anglų karininkų ir pradėjo gerti kavą. Traukiniui svyruojant, karininkas išliejo ant jos suknios kavą ir suriko: "Ach, mein Gott". Paskiau jis ėmė kalbėti gryna anglų kalba.

Moteriškė nustebo tokiu vokišku išsireiškimu ir pranešė FBI agentams. Pastarieji surado, jog tai būta pavojingo vokiečių šnipo.

Ar prausk, ar neprausk, varna vis vienokia.

Su tavim prasidėk, pupų rėtį turėk.

Vokiečiai Bėga Iš Prancuzų Kraśto

Vokiečiai Neteko 300 Tukstančių Kareivių Prancuzijoje

Rekordinis Alijantų Žygiavimas

arti pabaigos. Vokiečiai trau-

Prancūzijos išlaisvinimas jau kiasi be atodairos, gelbėdami savo likučius. Apskaitliuota, jog nuo invazijos dienos jie neteko Prancūzijoje 300,000 kareivių. Dabar Berlyno radio pranešė, jog jiems teks trumpinti frontą ir pasitraukti iki Vokietijos sienų, tai yra iki jų Siegfriedo liniją. Bet jų pasitraukimą kapoja alijantų aviacija, o tankai grąsina apsupimu likučius 7 ir 15-tos armijos.

Vokiečiai stipriau laikosi Seino upės žiotyse, nes jei alijantams pasisektų greitai užimti Belgiją ir Holandiją, tai retai kuriam vokiečiui būtų progos pabėgti iš prancūzų žemės. Bet vargiai ir ten vokiečiams seksis ilgai išbūti, nes gen. Pattono trečioji armija varo jiems klyną iš šono.

Vilniuje Pradėjo Eiti "Tarybų Lietuva"

Leningrado radio pranešė, jog Vilniuje tvarkomos gatvės ir išgriauti namai. Vokiečių užrašai panaikinami ir vietoj jų padedami lietuviški. Vėl pasirodė laikraštis "Tarybų Lietuva" Vilniaus universitetas pradėjęs veikti. Profesorius Geruta priimas naujas aplikacijas. Atsidarė čeverykų dirbtuvė. Valgyklos, saliūnai ir kavinės atsidaro viena po kitos. Paštas ir telefonų sistema irgi veikia.

Vienas Žodis Pakeitė Situaciją Paryžiuje

Buvo Užėmę Ne Visą Miestą, o Tik Saliukę

Prieš keletą dienų buvo paskelbta, jog Paryžius užimtas ir jį kontroliuoja prancūzų patriotai. Bet vėliau pasirodė, jog ten tbeina mūšiai tarp okupantų ir sukilėlių. Pastarieji ėmė šauktis amerikiečių pagelbos, kuri atvyksta iš visų pusių.

Toks ankstyvas pranešimas įvyko per klaidą. Po keturių dienų kovos gatvėse, prancūzų sukilėliai užtikrino: "Mes paliuosavom Cite de Paris". Vertėjai pamanė, jog tai Paryžiaus miestas, tuom tarpu "Cite de Paris" yra tik saliukė Seino upėje. Nepaisant į tai, Paryžius vis vien bus greitai išvaduotas.

Yra Visokių Budų Privilioti Priešą

Generolas Walter Krueger, kariaujas kur tai Pacifike, visada didžiavosi savo kepėjais. Bet dabar jis gali pasidžiaugti ir virėjais. Neseniai prie amerikiečių stovyklos Naujoje Gvinejoje prisiartino japonas kareivis ir pasidavė.

Jie aiškinosi, jog kvapas iš amerikiečių virtuvės buvo toks smagus, kad jis nebegalėjo toliau išlaikyti ir numetė ginklą.

Keturi Lakunai Gyveno Ištisą Mėnesį Ant Orlaivio Sparnų

Amerikiečių orlaivis su keturiais lakūnais buvo priverstas nusileisti Naujos Gvinejos neprieinamose balose. Netoliese buvo japonų pozicijos. Per ištisą mėnesį jie gyveno ant orlaivio sparnų. Šiaip taip jiems pasisekė pranešti ženklais apie savo būvį ir amerikiečiai numetė iš orlaivių maisto. Bet iki jie pasiekė tą vietą, kur krito mašai turėjo eiti tris valandas per dumblą, pelkes ir mišką. Pagaliau jie buvo išgelbėti nepaprastomis priemonėmis.

Kai Senieji Pradeda Kvailavoti

Esame girdėję apie jaunas mergaites, kurios bėga į Hollywoodą, ieškodamos pasisekimo krutamuose paveiksluose. Dabar patyrėm apie vieną Oklahomos farmerį Henry Strickland, kuris su žmona ir trimis vaikais atvažiavo arkliais į Hollywoodą. Kelionėje jisi praleido 105 dienas.

Jis tikėjosi gauti darbo filmose. Bet kuomet patyrė, jog iš jo tik pasijuokė, tai prisipano esąs kvailiu ir grįžo namo.

Sicilijos sala pagamina 100 milionų galionų vyno į metus.

Lenkijos Valdžia Pasiuntė Memorandumą Stalinui

Verčia Rezignuoti Lenkų Prezidentą

Jis Buvęs Priešingas Nusileidimui Sovietų Rusams

Londonas. — Lenkų ministerių kabinetas jau užbaigė memorandumo, kuris bus pasiųstas Stalinui. Tame rašte išdėstoma kokiomis sąlygomis sutinkama įsileisti į valdžią Maskvoje sutvertas raudonųjų lenkų komitetas. Ginčius del sienų siūloma palikti vėlesniam laikui, kai užsibaigs karas.

Tuom pat sykiu pasklydo gandai, jog dabartinis Lenkijos prezidentas Raczkiewicz, kuris kreivai žiūrėjo į daromas sovietams nuolaidas, turės pasitraukti ir jo vietą užims atvykęs iš okupuotos Lenkijos Tomas Arciszewski. Toks pakeitimas, manoma, patenkins ir Maskvą.

Bolševikai Palikę Lenkus Vokiečių Išskerdimui

Varšuvos Sukilėliai Nesulaukė Iš Rusų Pagelbos

Lenkai karčiai nusiskundžia, kad rusai jiems ne tik neatėjo į pagelbą Varšuvoje, bet kaip tyčia sustabdė mūšius prie to miesto ir paliko vienus sukilėlius kariauti prieš vokiečių armiją. Pradžioje rugpiūčio mėnesio, kai sovietų kariuomenė artinosi prie Varšuvos, Maskvos radio atsišaukė į gyventojus, raginant sukilti. Sukilimas įvyko, po vadovybe gen. Broz, bet rusai tuom tarpu pasitraukė.

Sukilėliai reikalavo ginklų, bet rusai ir to neprisiuntė. Reikėjo anglų ir amerikiečių orlaiviams skristi šimtus mylių ir gabenti ginklus. Atrodo, jog Maskva pavydėjo lenkams kredito ir leido vokiečiams naikinti sukilėlius be pasigailėjimo.

SANDARA
THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Ką Gi Svarsto Toji Konferencija?

Kaip žinome, dabartiniu laiku Dumbarton Oaks vyksta pasitarimai tarpe trijų didžiūnų — Amerikos, Anglijos ir Sovietų Rusijos atstovų. Tikslas tų pasitarimų yra padėti pamatus būsimai taikai ir nudrožti rėmus naujai tarptautinei organizacijai, kuri ta taiką globos. Tačiau toje konferencijoje yra ir šiek tiek keistenybių. Kaikurie sąjungininkų tarpusavyje nesikalba. Pav. Sovietai nenori sėdėti prie to paties stalo su Kinija, nes pastaroji yra kare su Japonija. Bet juk ir Amerika bei Anglija kariauja Pacifike, tai išeitų, kad rusai neprivalėtų ir su jom kalbėtis.

Žemiau mes paduosime vertimą vieno editorialo, kuris tilpo "Detroit Times". Dalis jo skamba šiaip:

"Nors rusai irsėdi tam pačiam kambaryje su amerikiečiais ir anglais, vienok jie nenori kalbėtis su mumis tais klausimais, kurie artimai paliečia amerikiečius ir anglus.

"Pav. Lenkijos reikalai nebus paliesti šioje konferencijoje. Rusija tvarko juos kaip jai patinka, tartum tas nepaliestų Anglijos ir Amerikos. Baltijos valstybių klausimas irgi greičiausiai nebus apkalbėtas Washingtono konferencijoj, nes Rusija arbitrariškai padarė tą savo privatiniu dalyku. Abejotina taipgi, kad Rusija leistusi į diskusijas ir apie Balkanus. Vargiai ar ji susiriš kuom nors ir Vokietijos atžvilgiu.

"Akyvaizdoje šio visko ką gi gali atsiekti konferencija? Ji turėjo būti kaipo branduolys tarptautinei organizacijai taikos palaikymui. Tikrenybėje gi ji yra tik rusų politikos įrankiu. Rusų interesai negali būti ir net kvestinuojami. Amerikiečiai ir anglai yra suvaržyti diskusijose ir jie gali iškelti tik tą, ką leidžia rusų atstovai. Lenkija ir Baltijos kraštai neturi nieko pasakyti jų gyvybę paliečiančiais klausimais. Tai ištikro keista ir beprasminga konferencija.

Ji įvyksta Maskvos ir Teherano konferencijų pavyzdžiu, kur irgi buvo pataikauta Rusijai. Tai nėra pasitarimai 'didžiųjų keturių', bet vieno didžiūno, kur Rusija pasakoja Amerikai ir Anglijai apie ką jos gali kalbėti, o Kinams visiškai uždraudžia kalbėti."

Tokios tai yra "Detroit Times" editorialo mintys. Ne su visom jom galima sutikti, vienok čia pasakyta ir nemažai teisybės.

Taikos Sąlygos Vokietijai

Nelaukdami ką nutars alijantų komisija Londone, rusai jau paskelbė ko jie reikalaus iš Vokietijos. Valdžios leidžiamas Karas ir Darbininkų Klasė" savaitraštis pažymėjo 14 taikos punktų. Jie paliečia Vokietijos traktavimą karui užsibaigus. Tie punktai yra:

1. Pakeisti nazių režimą kuom kitu, nebus ganėtina; 2. Hitleriui ir jo draugams neduoti progos pasprukti. Jeigu jie pasislėptų neitralėj šalyje, tai išreikalauti iš ten; 3. Paliaubos bus pasirašytos, kuomet alijantų armija įžygiuos giliai į Vokietiją; 4. Vokietija bus okupuota; 5. Galinga Vokietijos industrinė mašina bus sunaikinta; 6. Vokietijai nebus leista laikyti savo kariuomenės pasieniuose; 7. Lenkijos sienos turi būti aiškiai nustatytos pagal tautinę kilmę; 8. Vokiečių teritorija turi būti sumažinta, o prūsų ir nazių valdžios sunaikintos; 9. Vokiečių industrija turės prisidėti prie karo nuostolių atlyginimo; 10. Alijantai prižiūrės vokiečių armiją korektingai, bet griežtai; 11. Visi karo kriminalistai bus patraukti teisman; 12. Alijantai nedarys tarpusavyje slaptų sutarčių ir ne žais su jėgų balansu; 13. Vokiečių armija bus suardyta; 14. Alijantai nesigrupuos prieš Sovietų Uniją.

Šie punktai patys savaime nieko ypatingo nepasako. Viskas priklauso nuo jų interpretavimo. Pav. penktame punkte pasakyta, jog vokiečių industrija bus sunaikinta. Kitaip sakant didžiosios dirbtuvės taps išgriautos, o mašinos išvežtos arba į Lenkiją, arba į Sovietų Sąjungą. Toks patvarkymas nėra realus ir ekonominiu atžvilgiu nepateisinamas. Daug rimtesnį pasiūlymą šiuo atžvilgiu turi amerikiečiai. Jie proponuoja, kad toji vokiečių pramonė, kuri gamino karo reikmenis, būtų nuolatinėj alijantų kontrolėj, arba ir nuosavybėje. Tuomet ji tarnautų taikos reikalams ir civilių žmonių aprūpinimui.

Lietuvos Likimą Sprendžiant

Karas Europoje gali užsibaigti bile momentu. Tuomet prasidės derybos ir ergeliai del taikos. Išlaisvintos iš nazių jungo tautos pradės reikalauti greito jų problemų sutvarkymo. Lenkai, Jugoslavai, Graikai, Čechai spirsis nustatyti jų sienas ir kuogreičiausiai grąžinti į normalų gyvenimą.

Bet kaip bus su Baltijos šalimis? Beabėjo, Rusija žygiuos į Vokietiją, užims jos dalį. Baltijos kraštai pakeliui, taigi ir jie bus Sovietų okupacijoje. Bet kaip ilgai? Ar tol, kol rusų kariuomenė pasiliks Vokietijoje, ar ilgiau? Šie klausimai pasilieka apdengti tirštais debesimis. Kaikurie tų debesų yra rausvos spalvos.

Kuo ilgiau sovietų okupacija pasiliks Lietuvoje, tuo skaudžiau ji atsilieps į vietinius žmones. Maskva nedavė pažadų, kad Baltijos šalyse ji nebruks per gvoltą komunizmo; ji nedavė pažadų, jog priešingi komunistinei sistemai nebus naikinami kaipo "šalies priešai". Todel ir tenka trigubai susirūpinti ta okupacija ir ieškoti priemonių jos pakeitimui arba prašalinimui.

Iki šiam laikui mūsų moralė parama ėjo bendrais keliais. Bet dabar ją reikėtų konkretizuoti. Visa mūsų įtaka turi būti pavartota ne vien tik gynimui nepriklausomybės principo, bet ir artimesniems gyvybiniems reikalams. Pirmoje eilėje reikia priešintis vykdomai Lietuvos bolševizacijai, su visomis baisiomis pasekmėmis. Reikia aiškinti ir patiekti faktų ką ištikro tas viskas reiškia Lietuvos žmonėms.

Mes daug ką, daug ką šiuo atžvilgiu galime padaryti. Platūs vieškeliai mums yra atviri, tik reikia didesnio susikaupimo savųjų tarpe.

Apžvalga...

NERIMAUJA DEL SOVIETŲ RUSIJOS POLITIKOS

"Washington Evening Star" apgailėstaudamas, kad su Rusija sunku šiandie susikalbėti, rašo:

"Galime tikėtis, jog ateityje padėtis pasikeis. Bet apgaudinėti save viltimis nėra prasmės. Kaip matyt, Rusija pasirinko tokį kelią, kuris gero nelemia nei pastoviai taikai, paremtai ant pasitikėjimo, nei tarptautinei kooperacijai. Ji taipgi veda tokią politiką, kurią Suvienytos Valstijos nors ir yra priverstos priimti, vienok gryna sąžine negali pritarti."

Toji Sovietų politika, žinoma, yra imperialistinė. Maskva nori pasiimti į savo nagus visą eilę valstybių ir valstybėlių, pavergiant jas ir padarant iš jų komunizmo lizdus. Laimė dar, kad amerikiečių visuomenė laiku suprato tą rusų užsimojimą ir ima atvirai protestuoti.

PATS NEŽINO KĄ JIS KALBA

Pasižymėjęs "daugrašyste" p. V. M. Klausutis vėlesnėj "Amerikos Lietuvio" laidoje bandė aiškinti aukštąją politiką, bet tą atlikdamas susimaišė kaip viščiukas pakulose. Pav. jis nori įrodyti, jog nepriklausomos Lietuvos politika buvusi:

"Pasitikėjimas vakarų Europos vadais ir nepasitikėjimas komunistiškos Rusijos vadais, kurie daugiau palankumo Lietuvai parodė negu vakarų Europos, tokis Lietuvos vadų politinis nusistatymas buvo nesuderinamas su Lietuvos gerove."

Atrodo, jog p. V. M. Klausutis tą parašė prisikaitęs kun. Orlemanskio ir prof. Lange kalbų, kurias jie pasakė, sugrįžę iš Maskvos. Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija, Suomija nebuvo geros Sovietų Rusijai ir net konspiravo prieš ją, del to ir reikėję jas okupuoti.

Taip kalbėjo Lange ir Orlimanski, taip dabar pradeda pasakoti p. Klausutis. Tačiau visa tai yra nonsensas. Lietuva parodė rusams tiek geros širdies, kad įsileido jų garnizonus, maitino, davė geriausias patalpas. O kuom gi atsilygino tie "gerieji" rusai? Įlindę į Lietuvos lizdą praryjo pačią Lietuvą. P-nas V. M. Klausutis vadina tą palankumo rodymu". Mes gi manome, jog tai buvo politinė žmogžudystė.

Šalpos Fondas Atidarė Ofisą New Yorke

Raštinės Vedėja Paskirta P-ni S. Čerienė

Pačiam gyviausiam New Yorko distrikte, 19 West 44th St. tapo atidarytas United Lithuanian Relief Fund of America centralinis ofisas, kuris užims penkis kambarius. Raštinės vedėja paskirta žinoma Chicagos lietuvių darbuotoja p-ni Solomeja Čerienė-Mulks. Neužilgo bus pasamdytas ir fondo tvarkytojas.

Paskutiniam valdybos susirinkime, kuris įvyko pereitame trečiadienyje Chicagoje, buvo pasitarta apie lietuvių šelpimą įvairiose pasaulio dalyse. Ypatingai buvo atkreipta domė į padidėjusį pabėgėlių skaičių Šveicarijoje. Jų sušelpimui paskirta nemaža suma pinigų.

Sovietų Jumoras Apie Anglus

Rusų laikraščiuose neseniai tilpo toks anekdotas.

Po šio karo gražiai apsirėdęs vyriškis vaikščioja po Piccadilli, Londone ir sutinka laikraščių pardavėją.

— Ar gi jūs ne Hitleris?

— Taip, — atsakė laikraštininkas — anglai man viską dovanojo.

Vyriškis eina toliau ir sustoja prieš kitą laikraščių pardavėją.

— Tur but tamsta Goeringas?

— Taip, anglai tokios geros širdies žmonės. Bet man ir jūsų veidas pažįstamas. Ar tik neasate Rudolph Hess?

— Aš dabar jau esu Lordas Hess...

VERGAIS NEBUSIM

Kovos rūbais apsirėdę,
Dainos tinklą nusimezgę,
Giedrą dieną pamylėję, —
Mes keliaujam į rytojų.

Te platus pasaulis žino,
Tegu lūpų lūpos skelbia,
Kad troškimo būti laisvais
Priešo kardas nenustelbia.

Laisvės žibintą uždegę,
Vargo kalnus rankom griaujam,
Atėjūnams savo krašte
Nesilenkiam, nevergaujam.

Gali tremti ir naikinti;
Nors ir tūkstančiai pražūna;
Kas kovoja širdim drąsia,
Tie vergais kitų nebūna.

Skleidžias, plinta kilnūs šūkiai
Dėdės Samo geradario,
Artinas mūs tėvų žemei
Vėl Šešiolikta Vasario.

— **Krivaitis.**

Siulo Praplėsti Amerikos Lietuvių Tarybos Veikimą

Reikalinga Įsteigti Pastovios Komisijos

Kiek man žinoma, Amerikos Lietuvių Tarybos viršūnė susideda iš 11 asmenų, atstovaujančių didžiąsias mūsų organizacijas. Šale to yra nemažai tarybos skyrių, kurie veikia autonomiškai, bet tuom pat sykiu palaiko ryšius su centru. Atsižvelgiant į geografiškus plotus ir skaitlių organizuotų lietuvių ir prisimenant visą eilę svarbiųjų darbų, mūsų tarybos aparatas yra permažas kad tą viską aprėpti.

Todel mano supratimu, reiktų paskirti bent keturias komisijas, kurios studijuotų padėtį ir paskiau patiektų priruoštas rekomendacijos. Komisijos yra reikalingos sekančios: 1) Organizacinė, 2) Politinė, 3)Kultūros ir apšvietos, 4) Finansinė.

Nors pas mus komisijos paprastai būna miegančiais sutvėrimais, vienok taryboje jos turėtų būti veiklios ir produktingos. Ypatingai, jeigu skiriami asmenys bus apsipažinę su tais darbais. Atsiminkime, jog geras suplanavimas jau yra trečdalis atlikto darbo. — **Bostonietis.**

Kariška Klika Brazilijoj Pradeda Kelti Galvas

Vienas incidentas Brazilijos sostinėj Rio de Janeiro atidengė daugelį dalykų, kurie iki šiam laikui buvo neaiškūs. Kariška klika privertė policiją uždaryti "Amerikos Draugų Organizaciją", kurios garbės pirmininku buvo Suvienytų Valstijų ambasadorius, o vice-pirmininku Brazilijos užsienio reikalų ministeris Dr. Osvald Aranha. Pastarasis tuojau rezignavo ir jo rezignacija tapo priimta.

Pasirodė, jog toji kariška klika prieš sąjungininkus ir yra linkusi pripažinti pro-nacišką Argentinos valdžią. Ji taip pat priešinga pasiuntimui brazilų kariuomenės į Europą.

Be Atodairos

— Klausyk, Agnieška! Nepraėjo nei metai laiko kaip tavo vyras mirė, o tu jau susižiedavai su kitu.

— Tiesa, vyras mirė prieš septynius mėnesius, bet už tai jis sirgo penkius mėnesius ir tuo būdu susidaro lygiai metai.

Pipiro Pastabos Dienos Klausimu

Istorinis Užrašas Vilniuje

Vilniaus miestas yra matęs didelių užkariautojų. Pav. ten yra tablytėlė su tokiu užrašu: "Napoleonas Banapartas perėjo čia su 400,000 kariuomenės". Kitoje lentelės pusėje užrašyta: "Napoleonas Banapartas grįžo pro šią vietą su 9,000 kareivių."

Kažin ar ateityje nebus panašių užrašų ir apie dabartinius Vilniaus užkariautojus?

Tikri Stebūklai

Vienas laikraštis neseniai pastebėjo: "Vos šešių metų Arlene Skocz rimtai pasakoja P. Šv. Marijos gyvenimą.

Matyti, to maža mergaitė turi stebuklingą protą, jei ji jau žino tą, ko mokslininkai negalėjo surasti per daugelį šimtų metų.

Susirūpino Kas Bus Toliau

Visokie trukumai karo metu paliečia daugiausia vyrus. Stoka cigarų, gazolino, žiponų su dviem porom kelinių, degtinės ir panašiai. Neatrodo, kad ši padėtis greit pagerės ir karui užsibaigus. Pramonininkai pirmiausiai gamins tą, kas patinka moterims, o vyrai pasiliks kaip ir buvo — užpakalyje.

Apie "Tarybininkų" Valdžią Lietuvoje

Aną dieną Chicagos bolševikų laikraštis nenoromis pasakė šventą teisybę, tikrindamas, jog "Tarybininkų tikslas yra užkarti Lietuvos žmonėms tokią valdžią, kokios tarybininkai, o ne kokios nori Lietuvos žmonės."

Aišku, Tarybų Lietuvoje žmonėms nebus leista laisvai balsuoti ir išrinkti tokią valdžią, koki jiems patinka. Valdžia bus toki, kokią nuskirs tarybininkai: Stalinas, Molotovas, Dekanazovas. Tai bus tik kūjis ir piautuvas. Vienas smogs visiems į galvą, o kitas piaus.

Apalpo, Bet Ne Už Dyką

Neseniai Chicagoje buvo toks atsitikimas. Jauna pacientė apalpo kėdėje dentisto Dr. F. H. Sharff, 1954 Irving Park. Kuomet ją atgaivino ir paleido į namus, daktaras pastebėjo, jog iš jo kišeniaus dingo piniginė ir $280.

Seniau moterys apalpdavo del meilės, o dabar — del pinigų.

— **Pipiras.**

Vieningumo Neiškepsi Kaip Blyno Skauradoje

Ji Reikalinga Auginti Rimtumo Priežiūroje

Daug yra išeikvota rašalo ir popierio, nekalbant jau apie laiką diskusijoms, aiškinant del ko viena grupė negali susitarti su kita net pačiais svarbiausiais klausimais. Buvo daryta nemažai bandymų ir gal but nuoširdžių, vienok tas neišdegė. Čia aš turiu mintyje kaikurių tautininkų nusikūndimus ir užmetinėjimus, kad kiti juos "ignoruoja".

Stovėdamas nuošaliai, aš turiu progos įsižiūrėti į vienus ir kitus. Man atrodo, kad daugelis kivirčių ir bereikalingų kivirčių kyla del to, kad įsivaizduojama kitus eretikais, o save neklaidingais. Kalbėdami arba rašydami, paprastai, drožiam iš peties ir su nieku nesiskaitom. Atrodo, jog norėtumem galva pramušti sieną. Toki taktika link kitų grupių neveda į vieningumą, bet greičiau atitolina.

Suderinimui akcijos reikalinga rimtų žmonių, o ne triukšmautojų. Kas visą laiką kitus peikia ir puldinėja, tas greičiau sugriaus vieningumą, negu jį išaugins. Štai del ko taip sunku susikalbėti su ta grupe, kuri save vadina "šimtaprocentiniais". Jai stoka takto ir paprasto visuomeniško mandagumo. Prašalinus tas ydas ir prisimenant kad išmintis ir dorybė nėra sukrauta po viena kepure, visa atmosfera kaip matant prablaivėtų. — **Dzūkų Juozas.**

Bulgarija Reikalauja Graikų Teritorijos

Prieš keletą dienų Bulgarija buvo paskelbusi norą pasitrauk ti iš karo. Tačiau jos užsienio reikalų ministeris Dragonov, kalbėdamas parlamente, pareiškė jog Bulgarija pasitrauks, jei jai bus atiduotos graikų žemės Makedonija ir Trakija, su Salonikų uostu. Kadangi nei Amerika, nei Anglija su tuom nesutiks, tai kalbos apie taiką šiuo laiku nueis niekais.

Airių prezidentas de Valera yra pusiau airis, pusiau ispanas.

Vasario 15 d. 1277 m. lietuviai, vadovaujami Sirpučio, sumušė totorius ties Vilkaviškiu.

Apie Įvairius Dalykus

Didysis Maras Šiauliuose 1848 Metais

Gal kai kam teko girdėti senukus pasakojant apie nepaprastą marą, kuris siautė veik prieš šimtą metų Šiaulių miesto. Tas maras atėjęs iš Rusijos, 1848 metais, su užkrėstais vaisiais. Žmonės greit pradėjo sirgti. Jų kaklai ištindavo, veide pasirodydavo juodos dėmės. Ligonius pakaitomis kankino šaltis ir karštis. Per vasarą ir rudenį nuo maro išmirė Šiauliuose apie 400 žmonių.

Daugelis buvo pabėgę iš to miesto ir slapstėsi miškuose per visą epidemijos siautimą. Žmonės saugojosi valgyti obuolių, kriaušių, agurkų ir panašių daržovių, nujausdami, jog tas viskas platina ligą. Žiemai atėjus, epidemija dingo.

Skundžiasi Anglijos "Sausumu"

Technikos seržantas Petras Bačkys, iš Ceder Rapids, Iowa, rašydamas savo dėdei Antanui Bačkiui laišką, nusiskūdė, kad Anglijoj degtinės kainos yra pasiekusios debesų. Pav. už vieną "fifth" degtinės jis užmokėjo $24.00. Ir tai, girdi, ne bile kur jos gausi, o tik įėjęs per užpakalines duris.

Vokiečiai Įsiširdijo Ant Amerikiečių

Patirta, jog vokiečių karo vadovybė labai įsižeidusi už sekantį amerikiečių pasielgimą. Kai kovose Prancūzijoj į nelaisvę buvo paimta keletas vokiečių, jaunesnių kaip 17 metų, tai amerikiečiai būk liepė tiems vaikėzams nukirpti kelines iki kelių, paskiau davė jiems saldainių ir liepė jiems grįžti pas savuosius, pranešant vokiečių komendantui, jog amerikiečiai neima vaikų į nelaisvę.

Ko Daugiausiai Vengia Mūsų Moterys?

Dabartinę mūsų moterišką giminę apėmė nutukimo baimė. Veik kasdiena sveriasi ir žiūri ar nepriaugo ekstra svaro. Moterių susirinkimuose nepasiūlyk saldainių, nes retai kas paims juos į rankas. O kaip gi su ledais (ice-cream)? Dar prasčiau! Į kavą nepila daug grietinės, nes esą stiprūs riebalai. Dažnai gyvena pusbadžiai ir pakrikdo sveikatą, bile tik būti "madoje".

Ar ne vertėtų į šį dalyką įsimaišyti vyrams ir paaiškinti moterims, jog svoris mažai ką bendro turi su asmens vertybe.

Maskva Šventųjų Vietų Savininkė Jeruzalėje

Šiomis dienomis anglų vyriausybė perleido Sovietams keletą bažnyčių ir vienuolynų Jeruzalėje ir jo apielinkėse. Tos vietos yra pravoslavų bažnyčios nuosavybė. Prieš pereitą pasaulinį karą jas valdė Maskvos patriarchas, dabar gi šeimininku bus Stalino pasiuntinys Kaire Sultanov. Tų nuosavybių vertė siekia desėtko milionų dolerių.

Grįžta Prie Senovės Priemonių

Vienas pašto tarnautojas, Tyler, Texas, pradėjo vėluotis į darbą. Jis teisinosi, jog negalys atsikelti 5 val. iš ryto, nes jo skambantis laikrodis sugedo ir niekas nesiima jo pataisyti. Bet išeitis visgi surasta. Netolimoje farmoje tapo surastas gaidys, kuris užgieda lygiai 5 val. ir pažadina miegantį. Dabar ir kiti tarnautojai norėtų gauti tokį pat "alarm-clock".

Aukos Palaikymui Inform. Biuro

JIE PARĖMĖ SVARBIĄ ĮSTAIGĄ

1. Alfonsas Stankovičius, Bronx, N. Y. -------- $55.00
2. Pranė Lapienė, Babylon, N. Y. ------ 20.00
3. Kun. Norb. Pakalnis 20.00
4. Am. Lithuania Nat. Club Athol, Mass. ---------- 10.00
5. Karlis Kiwul (latvis) Brooklyn, N. Y. ------ 10.00
6. Andrius Lapė, Babylon, N. Y. -------- 10.00
7. Kun. Kazys Paulonis, Brooklyn, N. Y. ------ 10.00
8. Henrikas Rabinavičius, New York City ------ 10.00
9. J. M. Šaltenis, Chicago, Ill. --------- 10.00
10. Adolfas Akelaitis, Rockville Center, N. Y. 5.00
11. Ieva Bajorienė, Jamaica, N. Y. -------- 5.00
12. Katrytė Balkūnaitė, Maspeth, N. Y. -------- 5.00
13. Kun. Thomas G. Chado, Great Neck, N. Y. ----- 5.00
14. Mrs. V. J. Dilis, Orange, N. J. --------- 5.00
15. Mildred Grube (latvė). Brooklyn, N. Y. ------- 5.00
16. Richard Hermanson (lat.) E. Rookaway, N. Y. --- 5.00
17. Charles Karhklin (lat.) Bronx, N. Y. ---------- 5.00
18. Ernest Kanzler, Queens, N. Y. -------- 5.00
19. Kun. Ignas Kelmelis, Newark, N. J. -------- 5.00
20. Petras Lukosevičius, Brooklyn, N. Y. ------ 5.00
21. Elena Matulionytė, Maspeth, N. Y. -------- 5.00
22. Karlis Stankevics (lat.), Bronx, N. Y. --------- 5.00
23. Mikas J. Varnis, Brooklyn, N. Y. ------- 5.00
24. Kun. Chas. Malakauskas, New York, N. Y. ------ 3.00
25. Antanas Visminas, Maspeth, N. Y. -------- 3.00
26. Z. M. L. D., Chicago, Ill. ---------- 1.02
27. Julia U. Bacey, -- ---- --- Brooklyn, N. Y. -------- 1.00
28. N. N. ---------- 5.00

Viso ---------- $238.02

Akron, Ohio Lietuviai Ruošia Pramogą

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius Akron, Ohio rengia gražią pramogą Labor Day, rugsėjo 4. Bus graži programa ir kalbų. Kviečiami dalyvauti ir apielinkės lietuviai. Rengimo komisiją sudaro: B. Veresecko, J. Sebestyno ir A. Gutausko. Visiems pagelbės ir vietinės draugijos.

Jauni Estų Berniukai Siunčiami į Frontą

Švedų laikraščio "Svenska Dagbladet" korespondentas pranešė iš Berlyno, jog estų berniukai 15 ir 16 metų amžiaus yra siunčiami kariauti prieš rusus.

Paskelbus visuotiną mobilizaciją Estijoje apie 100,000 vyrų tapo paimta kariuomenėn arba tvirtovių statymui. Keliauti yra uždrausta ir visi gyventojai turi pasilikti savo namuose.

Five Hungry Children Deserted

When their dad failed to return home with his pay check, their mother left them and started out to look for their father. The result was five hungry children, Ronald, 2; Francis, 3 (rear); Bobby, 7; Geraldine, 6; and Wayne Strader, 5. They were given a home by their grandparents, Mr. and Mrs. Harold Dombrose of Chicago.

Liudna Pabaiga Lietuvių Bendrovės Newark, N. J.

Blogas Tvarkymas Suardė Šią Lietuvių Įstaigą

Lithuanian Building and Loan Ass'n šiomis dienomis, po ilgų vargų ir sielvartų, užbaigė savo gyvenimo dienas. Daug neturtingų lietuvių pakėlė skaudžius nuostolius, kiti net tūkstančiais dolerių. Ypač kuomet buvo sunkmečiai ir senos moterys, našlės negalėjo gauti kelių dolerių maistui. Tokius skaudžius nuostolius buvo galima išvengti prie geresnės tvarkos.

Paskolos būdavo duodamos blogiems investmentams, ant senų lušnių ir blogose miesto dalyse. Statant naujus namus, paskolos duotos didesnės, negu pats namas buvo vertas. Tokių namų savininkai paliko namus šiai bendrovei, nemokėdami pažadėtų mėnesinių mokesnių.

Taipgi buvo visokių istorijų su prezidentais ir advokatais. Vieno prezidento, paklydusio su draugijos pinigais, reikėjo ieškoti Detroite. Advokatais būdavo tie, kurie patepdavo direktoriams. Tokiai padėčiai esant, šėrininkai privertė šią įstaigą likviduotis. Likusius pinigus išmokėjo depozitoriams po 90 centų ant dolerio.

Taip negarbingai užbaigė savo dienas didelė lietuvių finansinė įstaiga Newarke, N. J.

Dabar dar laukia likvidavimo ant siūlo kabanti "Atstatymo Bendrovė". Ten yra dar lietuvių sudėtų pinigų. Tik kaž kodel apie tai tyli viršininkai ir investoriai. — **Šėrininkas.**

Lietuvių Patarlės

Daug rankų didžią naštą pakelia.

Mokslo ant pečių nereikia nešioti.

Del vienos gijelės audeklas negenda.

Neješkok kvailių su žibintuvu, rasi ir patamsy.

Nei kuolu susijuosi, nei maišu pasiremsi.

Ant pilno aruodo ir kiaulė ūkininkė.

Sausio 21, 1529 metais Vilniuje siautė didelis gaisras.

Nori Užbėgti Už Akių SLA. Konversijai

Prezidentas Ruoša Savo Vajų Gauti Naujų Narių

Tarpe visų rupesnių užgimė nauja viltis. Jeigu bėgyje vienų metų SLA. gautų porą tūkstančių naujų narių, tuomet perkėlimas senų narių į naujus skyrius, arba taip vadinama konversija nebūtų reikalinga. Tokią nuomonę išsireiškęs vienas apdraudos departamento pareigūnas New Yorke.

Sukelti ant kojų tokiu padrąsinimu, susivienijimo viršininkai nusprendė padaryti didelį vajų. Dabartinis prezidentas pasisiūlė jam vadovauti ir visas vajus bus pavadintas "prezidento vaju". Iš jo ofiso eis visi paraginimai ir atsišaukimai. Centro raštinė ir "Tėvynė" gelbės tik agitacija.

Taigi, jei pasiseks prikalėdoti porą tūkstančių naujų narių, tai senojo skyriaus įnamiai galės sėdėti kaip Dievo užpečkyje ir niekas jų nevarys į kitą pastogę.

Nepasirašys Po Čekiais

Lėšų fondui šlubuojant, vienas viršininkas pareiškė, kad jeigu sekretorius nepatieks pilnos atskaitos kaip kas stovi, tai jis daugiau nepasirašys po čekiais. Sekretorius skundžiasi esąs darbais užverstas. Kaikurios ofiso darbininkės nori apleisti, nes permažai gauna užmokėti, todel apie tobulų atskaitų prirengimą negalima ir svajoti.

Nepaisant į tai, anas viršininkas nusprendė laikytis savo ir čekių nepasirašysiąs. Kas bus kai reikės mokėti algos, pašalpos ligoje ir pomirtinės? Liarmas kils kuodidžiausias, o kad ko dar gali įsimaišyti ir darbo departamentas. Taigi, ar ne vertėtų šį konfliktą kuogreičiausiai likviduoti? — **Senas Narys.**

RAGINA TVERTI VISOSE LIETUVIŲ KOLONIJOSE FONDO SKYRIUS

Kaip Veiks Bendras Lietuvių Šalpos Fondas

1. United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., (ULRA) — Bendros Lietuvių Šalpos Fondo (BALF) direktorių susirinkime, rugpiūčio 13 d., Waldorf-Astoria Hotel, New Yorke, nutarta ofisą atidaryti New Yorke ir valdybos sąstatą pakeistą sekančiai: darinktas dar vienas vice-pirmininkas advokatas N. Rastenis; atsisakius kun. I. Albavičiui, jo vieton išrinktas kun. J. Balkūnas ir išrinktas finansų sekretorium, Juozas Laučka.

Valdybos papildymas buvo padarytas todėl, kad tinkamai ir greitai, ypač karo metu, B. A. L. F. galėtų veikti.

2. Instrukcijos apie skyrių organizavimą, spausdintą konstituciją ir narystės korteles, ofisas išsiuntinės šio mėnesio pabaigoj redakcijoms, organizacijoms, draugijoms, klubams, visuomenės vadams, ir tt.

Pastaba: Steigiant skyrius į narius ir į valdybą labai svarbu įtraukti amerikiečius ne lietuvių kilmės asmenis be skirtumo tikybos.

3. Visos lietuvių organizacijos, k. a., Susivienijimo skyriai, klubai, draugijos ir atskiri asmenys visokeriopais būdais prisidėkite prie National War Fund rinkliavos. Mūsų organizacija yra pilnateisė narė National War Fund. Lietuviams nuo karo nukentėjusiems National War Fund trims mėnesiams — (October, November, December) paskyrė $135,000.00. Sąmatos valdžiai bus teikiamos kas trys mėnesiai ir, sulyg reikalų mūsų žmonių šelpimui, bus skiriamos atitinkamos sumos. Todėl skyriai aukų del BALF nerinks tik nariai užsimokės po $2.00 į metus.

Pastaba: Didelė svarba turėti daugiausiai skyrių, ir kad jie dirbtų del National War Fund ir mūsų drabužių vajui.

4. Drabužių vajus (Clothing Campaign) turėsime su valdžios patarimu lapkričio (November) mėnesyje. Tame reikale smulkios instrukcijos ir literatūra bus visiems išsiųsta iš mūsų ofiso.

Kurie dabar jau turite surinkę drabužius, ar renkate, palaikykite pas save iki Lapkričio-November mėnesio. Nes tuomet jau turėsime pasamdytą New Yorke tam tikslui didelį sandėlį.

Visais lietuvių šalpos reikalais organizacijos bei asmenys, malonėkite kreiptis į mūsų centralinį ofisą:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
19 West 44th Street,
New York City, N. Y.
Kun. Dr. J. B. Koncius,
BALF. Pirmininkas.

Rooseveltas Siekia Pastovios Taikos

NAZIŲ ĮTAKA TURĖS BŪTI IŠRAUTA SU ŠAKNIM

Prez. Rooseveltas pareiškė, jog nazių idejos, įskiepytos jaunime, dar grąsins Europai ilgus metus. Todel alijantai turi veikti išvieno, idant palaikius pastovią taiką. Vokietijai bus reikalinga priežiūra bent 50 metų, iki ten neužaugs nauja gentkartė.

Prez. Rooseveltas nujaučia, kad bile koks, skilimas sąjungininkų tarpe duos progos vokiečių militarizmui vėl atsistoti ant kojų. Todel jis reikalauja pastovumo ir priežiūros Vokietijai. Drauge su tuom reikalinga, kad taika būtų paremta aukštesniais idealais, kokiais pav. yra Atlanto Čarteris. Jeigu to nebus, tai Europoje kils viena suirutė po kitos.

Komplikuotas Dalykas

Kai daktaras užbaigė tyrinėti paciento sveikatą, pastarąsis klausia:

— Tai kuom aš sergu, ponas gydytojau?

— Stoka thyroiodinos.

— Atrodo, jog tai nepaprasta liga...

— Nieko tokio, tamsta esi trupučiuką tinginys, tai ir vaskas.

Didžiausias žemės drebėjimas Lietuvoje įvyko rugpiūčio 3 d., 1303 metais.

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO.

JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI

PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI NŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —

A. ČIŽAUSKO

248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:

585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.

SO. BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį—be komišino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Ass'n of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

SVETIMŠALIAI DAUG PAGELBĖJO LAIMĖTI AMERIKAI CIVILĮ KARĄ

Keletas Vaizdų Iš Civilio Karo Amerikoje

Dabartinio karo nelaimių surašai visam pasaulyje parodo kokios tautos sudaro mūsų kovojančius pulkus.

Civilio Karo surašai buvo taipgi įdomūs. Juose įrašyta vardai daugelio vyrų svetimos kilmės, kurie aukavo gyvastį užlaikyti tautos vienybę.

Apvaikščiodami Dekoracijos Dieną, gerbdami tuos patriotus, kurie devėjo mėlynas ir pilkas uniformas, atsiminkite, kad daugelis, kurie kovojo Gettysburgh, Chickomauga, Bull Run, ir kitose kruvinose kovos laukuose buvo vyrai kurie del politinių ar tikybos priežaščių apleido savo namus su savo šeimoms atvykti čion kur galėjo gerėtis naudoms ir privilegijoms jaunos demokratijos. Kada jų šalis reikalavo pagelbos, jie drąsiai atsiliepė į Prezidento Lincolno prašymą del savanorių.

Daug immigrantų kovojo Civiliame Kare. 1863 m. Prezidentas Rooseveltas parašė laišką apie garsų vengrą Mojor General Julius H. Stahal Szamvald, kuris atsižymėjo Piedmont kovoje, Virginijoj. Jis buvo adovanotas Suv. Valstijų aukščiausiu medaliu "Congressional Medal of Honor". Jis vedė pulką, kuris sulaikė konfederatų kareivius prie Washingtono, ir taip išsaugojo tautos sostinę. Sakoma, kad tas generolas buvo geras draugas Prezidento Lincolno, ir yra faktas, kad kada Lincolnas išvyko į Gettysburg duoti jo svarbią kalbą, gen. Stahel-Szamvold buvo vadas Garbės Sargų.

Kitas vengras pagarsėjęs Civiliame Kare buvo pulkininkas Geza Mihaltozy, kuris suorganizavo kompaniją čechų, vengrų ir vokiečių, kurie specialiu prezidento leidimu, buvo vadinti "Lincoln's riflemen". Pulkininkas Mihaltozy buvo sužeistas Tennessee kovos laukuose ir Chattanooga, kur jis ir mirė, šiandien stovi "Fort Mihaltozy" jo atminčiai.

Immigrantų patriotizmas Civiliame Kare puikus dalykas. Pirma oficialiai užrekorduota mirtis buvo jauno lenko, aštuoniolikos metų Taddeuš Starwinski iš Charleston, South Carolina, kuris netikėtai žuvo kada Konfederatai ruošėsi atakuoti Fort Sumter sausio mėnesyje, 1861 metais.

Suraše vyrų ir karininkų, kurie mirė Civiliame Kare randame vardus kaip Andrew Gula, Conrad Huba, Ambrose Dalamut ir kitų immigrantų.

Mažai žinome apie rusus Amerikoj prieš 1870 m. Bet matome vieną vardą — John Basil Turchin, pulkininkas, ir paskiau brigadier general savanorių iš Illinois. Jis 1864 m. apleido armiją ir grįžo į Illinois.

Valstijos sostinėj, Wisconsin stovi bronzo stovyla pulk. Hans Christian Heg, Komandierius penkiolikto Wisconsin Regimento, kuris žuvo Chickamauga, ir kurį gerbia norvegai-amerikiečiai, del jo kontribucijos palaikyti uniją.

Kaip šių dienų moterys, taip ir norvegų kilmės moterys per Civilį Karą atliko vyrų darbus, vyrams išvykus karan.

Kada Civilis Karas prasidėjo, federalis laivynas buvo visiškai netinkamas. Ir daug vyrų jėgos laivyno pulkams pristatė švedų laivai ir švedai, kurie tuom metu čion gyveno. Tarpe geriausia žinomų vardų yra vardai Admirolo Dahlgren ir kapitono John Ericsson. Dahlgren padėjo Shermanui paimti Savannah, jis įdomavosi visokiais ginklais.

1861 m. kada laivyno vadai matė, kad reikia saugoti uostus nuo konfederatų šarvuotų laivų, Ericsson, prezidento Lincolno paraginimu gavo įsakymą pastatyti šarvuotą laivą "The Monitor". Laivas buvo užbaigtas į 100 dienų. Tuo buvo išbandytas. 1862 m. Konfederatų "Merrimac" įplaukė į Hampton Roads ir sužalojo dvejus federalius laivus. Ruošėsi kitą sunaikinti kada "Monitor" pasirodė. Ir gar siame sekmadienio ryte kovos mėn., 1862 m. įvyko baisi kova ir "Monitor" laimėjo.

Beveik visos immigrantų grupės prisidėjo prie Civilio Karo, lygiai kaip šiandien kovoja Dėdei Samui ir prisideda prie šios šalies karo pastangose. — **FLIS.**

Turim Lietuviškų Valgių Kodel Slėpti Jų Vardus?

Vienoj tarptautinėje sueigoje mano domę atkreipė moters rusiški žodžiai: "pyrožki, pyrožki"; ji pardavinėjo taukuose virtus, drebučių bundelių — (bismark) pavydalo. Žmonės labai pirko, pirkau ir aš. Skanūs.

Te sau ir skanūs, apie pyragaičius nenoriu kalbėti, jug ir lietuvės tokius, ar ir prašmatnesnius pagamina; mane domina rusiškas jų vardas. Ką kitos tautos pagamina skirtingesnio nuo kitų duoda savo vardą, ko pas mus lietuvius negirdėsi; lietuviai užlaiko valgyklas, ir kepyklas; kepa gerą ir gardžią duoną, gamina skanius ir lietuviškus valgius, o lietuviškai užvardint, net ir tarp lietuvių, sarmatijasi. Tai peiktina silpnybė.

Kaip aukščiau sakiau, buvo sueiga ne rūsų, o įvairių tautų mišinys, o betgi rusės savo kalbos nesisarmatija, vardas "pyrožki" nė kiek nekenkia juos pardavot.

Lietuviai kepa rupią, grynai ruginę duoną, kurią tik mėgia, bet sarmatijasi užvardint lietuviška (Lithuanian bread). Tulą duoną vadina **latviška,** bet ne lietuviška. Kepyklas užvardija įvairiais vardais, bet tik ne lietuviškai.

Valgyklose gamina lietuvių mėgiamus valgius, bet užuot vardinus lietuviškai, dievai žino kaip "amerikoniškai" suambrina kad amerikonui ir lietuviui prasmė lieka nebžinoma. Pav. **Kugelį** vadina "potato mash", lietuvis nežinodamas kas tai per patrova ant tokio valgio nepuola, na o amerikonas, (kurių mažai teateina) dar mažiau. "Sour krout soup" amerikoniškai neskaniai skamba, lietuviškai būtų tikriausia **bastučių sriuba.**

Lietuvių yra nemaža savo amatų gerai suprantančių; gerų vertelgų, ir toli prasisiekusių, be dėja lietuvybės — t. y. savo kilmės sarmatijančių lyg būtų iš kelmo išdygę. Jei lietuviams nepatogu imt pavydžio iš lenkų, čechų — imkime iš švedų, norvegų, arba ir vokiečių, kurie tose srityse savo tautybės neslepia.

Čia daugiausia lietuviški laikraščiai kalti; jų pareiga perspėt ir nurodyt, kas dera ir kar girtina lietuviui. Lietuviai yra gabūs ir moka kokybe pasirodyt, ir net pralenkt kitataučius, tik sarmatyjasi savo kilmės.

— A. Rukas.

Pasakyk Mergele

Pasakyk, mergele,
Pasakyk, jaunoji:
Kas bėga be kojalių?
Ne mergelė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas bėga be kojalių:
Grynas vandenėlis
Sriauniuoju upeliu
Tai bėga be kojalių.

Pasakyk, mergele,
Pasakyk, jaunoji:
Kas lekia be sparnelių?
Ne mergelė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas lekia be sparnelių:
Šiaurus vėjalis,
Juodas debesėlis
Tai lekia be sparnelių.

Pasakyk, mergele,
Pasakyk, jaunoji:
Kas gimė be kalbelių?
Daug akmenėlių
Ant jūrelių dugno
Gimė be kalbelių;
Tik ne mūsų meilė,
Jaunas bernužėli,
Tik ne mūsų meilė...

Liurdo Stebuklų Pripažinimas

Taip Lengvai Gamtos Neapeisi

So. Bostono "Darbininkas" parašė ilgą editorialą apie Liurdo stebūklus. Jis įrodinėja, jog toje vietoje buvę visokių stebuklingų apsireiškimų. Ypatingai gydymo srityje. Aklieji praregėjo, raiši, kurti ir paralitikai kaip matai išgydavo. Mirštąs kudikis staiga pasveikdavo. Bet anot "Darbininko":

"Nesažiningi daktarai mėgino viską melagingai iškreipti, paneigti. Bet buvo ir sažiningų gydytojų. Tie paliūdijo, kad medicinos mokslas tokių ligų nebepagydo. Stebūklų skaičius ir didingumas uždarė burnas visiems piktos valios žmonėms. Pagaliau ir bažnyčia juos pripažino. Liurdo apsireiškimai garbingai minimi visam pasaulyje".

Jeigu jau toks stebūklingas gydymas būtų galimas, tai nebereikėtų nei medicinos mokslo, nei daktarų, nei ligoninių. Nueik, pasikrapink tuo ypatingu vandeniu ir būsi sveikas, kaip ridikas. Vienok, nepaisant į didelį išgarsinimą ir į kaikurių žmonių, tame skaičiuje ir "Darbininko" oficialų, Liurdo stebūklai niekur negavo viešo pripažinimo. Prancūzų mokslo akademija ir Sarbonos universitetas stebūklų nepastebėjo ir jų neužtvirtino.

Priešingai, prieš dabartinį karą prancūzų ir anglų vyriausybės pastebėjo, jog to grotto vandenyse daugelis užsikrečia ligomis ir jas paskiau išnešioja į visas puses. Todel valdžios įsakymu, tie vandenys buvo dizinfektuojami.

Sakoma, jog nuėję prie Liurdo vandenų žmonės pasveikdavo. Gali būti. Daugelis pasveiks ta be gydytojų ir namuose. Pasitaiko, jog susidaužius automobiliui, pasažierius atgauna regėjimą. Bet tas dar nereiškia, kad automobilius stebuklingai išgydo. Mūsų amžiuje žmonės trupučiuką rimčiau galvoja, negu prieš šimtmečius, kuomet laisvai ir atvirai tikėta į visokias magikas. Gaila tik, kad ne visi atsidūrė ant progreso kelio.

— **P. Norvaiša.**

SKAITYTOJŲ TRIBUNA

Del Ko Kįlo Toji Audra Šaukšte Vandens?

Bet Vežimas Del To Nenuvirs į Griovį

Kaikurie laikraščiai pradėjo smarkiai ergeliuotis del naujai užgimusio lietuvių visuomenės kūdikio: United Lithuanian Relief Fund of America. Vieni šaukia, kad tas kūdikis jau yra piktų dvasių apsėstas; kiti tikrina, kad jis jau raudoniesiems parduotas, treti vėl ką tai išmislina. Rupiausiai parašė, tai Clevelando savaitraštis, kuris nežiniai kokiais sumetimais bando sukelti audrą šaukšte vandens.

Mano supratimu, tie šūkavimai yra tik paprasto nesubrendimo ženklas. Nespėjo užkristi lapas katei ant uodegos, ji jau bėga per kaimą ir šaukia, kad dangus griūva. Taip ir čia. Pasiginčijo Fondo suvažiavime New Yorke del direktorių padidinimo skaičiaus, tai vietoj palikus tą klausimą ramiam apsvarstymui sekančiam susirinkime, puolė rėkti spaudoje, pikčiau negu smaugiami.

Tuom tarpu rūpintis reikia ne apie asmeniškas ambicijas, ne apie vieno ar kito viršininko netaktą, bet apie tai kaip tinkamiau ir greičiau sušelpus nukentėjusius nuo karo lietuvius. Jei kas suklysta, arba užlipa kitam ant kulnų, tai tą galima rimtai ir ramiai išaiškinti, nedarant nei sau, nei visiems lietuviams sarmatos.

Del ko gi visas tas ergelis kilo? Kiek galima atspėti, tai del to, kad Fondo direktoriai nesutiko priimti šešių naujų kandidatų. Nesutiko, ką gi padarysi. Ateis laikas gal jie prašysis kad daugiau žmonių ateitų jiems į pagelbą, bet jei tuom tarpu direktoriai mano, kad jie viską apdirbs, tai tegul laumės būna su jais!

Clevelando grupė pasisakė norinti turėti fonde bent septynius savo direktorius, tai yra du syk daugiau, negu dabar turi. Sandariečiai irgi neturi septynių, bet del to kitiems nerauna nuo galvos plaukų. Šelpimo fondas nėra politinė organizacija ir politinis prestižas čia tiek yra reikalingas, kiek senmergei rūtų vainikėlis! Po tų visų puolimų, kurie tilpo "Dirvoje" atrodo, jog tautininkų žmonės pasitrauks iš fondo direktoriato.

Mums toji proporcija ir atstovų skaičius stovi antroje ar tre čioje vietoje. Svarbiausiu dalyku yra kad viskas sklandžiai ir rimtai tvarkytųsi. O jei atsiranda kokių nesusipratimų, tai nebėkime su jais į jormarką ir nejuokinkim pašalinių, bet išriškime patylomis. National War Fund uždėjo ant mūsų pečių didelę atsakomybę, pavesdamas šelpti varge patekusius lietuvių tremtinius ir paskirdamas tam tikslui ketvirtą dalį miliono dolerių. Taigi ir rūpinkimės šiomis pareigomis ir siųskime pagelbą ten kur ją galime pasiųsti.

Tokiuose didžiuose darbuose reikalinga protinė lygsvara ir sveika nuovoka. Tie karštieji kritikai, kurie nuolat išsišoksta, statydami savo "aš" pirmoje vietoje, dalykam nepagelbsti, bet gadina. Panašių incidentų mes esame matę ir praeityje. Sukeltosios audros šaukšte vandens ne ilgai gyvuodavo. Sveikoji visuomenės nuovoka neleisdavo nuvirsti vežimui į griovį. Taip atsitiks ir šio fondo reikale. — **Senas Tautietis.**

Vokiečiai Visaip Krikština Šį Karą

Švedų laikraštis "Dagens Nyheter" praneša, jog vokiečiai bando suteikti šiam karui religinės prasmės. Jie piarmiau sakė, jog tai yra "išlaisvinimo karas". Paskiau pakrikštino jį "kryžiaus karu". Dabar, kai rusai pradėjo veržtis į Vokietiją, Goebbelsas ėmė šaukti, jog tai "šventąsis karas".

ATVIRKŠČIAI ŽIURINT...

Londono apdraudos kompanija Lloyd "betina" tris prieš du, kad karas Europoje užsibaigs šiam rudeny, spalio mėnesyje.

Nazių lyderiai su Hitleriu priešakyj, greičiausiai paspruks į Ispaniją, kur yra vienintelis jų draugas, diktatorius gennerolas Franco.

Sovietų Rusija turi paruošusi taikos planą. Ji siekia uždėti savo "globą" visoms Rytų Europos tautoms, įvedant komunitinę sistemą. Kapitalizmui ir demokratijai ten nebus vietos.

Lenkai rašo: "Skaitome, jog Vilniaus, Lvovas ir Volyniaus žemėje per amžius vyravo mūsų kultūra ir jų apgynimui daugelis gentkarčių liejo kraują."

Aš manau, kad už Vilnių lietuviai yra daugiau kraujo pralieję, negu kas kitas...

Kaikuriose farmose Wyoming valstijoj avis apdengia bovelnos "siurdotais", kad nesusiteptų jų vilnos.

Koks neteisingumas! Iš avių atima brangias vilnas, o joms duoda tik pigios rūšies skarmalą.

Vokiečiai džiaugėsi karo laimėjimais tris metus, sąjungininkai gal džiaugsis tik kelius mėnesius ir paskiau viskas bus baigta.

Del ko toks skirtumas? Mat, vokiečiai kariavo del smagumo, o alijantai — buvo verčiami.

Kadaise varlės rūgojo Perkūnui, kad kaitra baigia išdžiovinti balas ir ežerus.

Toki pat kaitra šią vasarą blogai atsiliepė į kaikurių laikraštininkų smagenis. Pasiskaitykim tik kas rašoma apie tą nelaimingą šalpos fondą.

— **Ciprijonas.**

Suezo Kanalas 104 mylių ilgio.

A. L. KUCHTA
Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware
Complete Line of Gifts
EXPERT WATCH REPAIRS
2421 W. 47th St. – Phone Virginia 0990

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

BOUlevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

REPublic 7731
Z. S. Mickevice & Co.
Real Estate — Insurance
Commercial & Residencial Properties
2506 W. 59th St., Chicago

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir J. Janulevičius, Sav.

Tel. Yards 4789
JOHN REKOSH
REAL ESTATE AGENTAS
Reikalui Esant Kreipkitės
840 W. 33rd St., Chicago.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav

VISŲ ATYDAI!

"Aplinkinių Kelių į Dangų Nėra", Šv. Jono Evangelija ir kitų gero įturio skaitymų veltui del adreso prisiuntimo.
H. MILLER
1816 Wellington Ave.
Chicago 13, Illinois

ANTHONY B. PETKUS

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

ATYDA!
TAVERNŲ SAVININKAI
Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite
Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Užburtas Kalnas

Vinco Krėvės Istorinė Apysaka

Kai Ilgis Pamyla Raivedžio Dukrą

— Ir gudai, ir lenkai, ir visas pasaulis gerbia vieną Dievą, kursai tikras yra, ir narsumas ten berneli, nepranyko.

— Ir tavo tėvas jį gerbia ir del to pranyko jo narsumas, ir paniekino jį žmonės visos šalies.

— Nepranyko narsumas širdyje mano tėvo, tik gerbdamas gerąjį Dievą nedaro jis pikta žmonėms... O žmonės pikti, jie gera dar nesupranta, bet ateitis Dievo rankoje.

— Tai tavo tėvas ir man bloga nepadarytų?

— Už ką gi tau, berneli! Tu gi tik paklydai ir nieko pikta niekam nepadarei.

Ir, taip bekalbėdami, nuėjo jie Liškevos pilin. Ir sutiko juos ten Raivedys ir užgėrė jį žaliu vynu, girdė saldum medumi ir viešėjo, kaip artimą, kaip svečią, kurio ilgai laukė.

Ir stebėjosi Ilgis, kad ne niūri čia žmonės gyvena, kaip jam kalbėjo, kad ne piktas, bet prielankus ir mandagus apsėjimu Raivedys, kad ne prakeikta čia pilis, bet gyvena čia žmonės, kaip ir visur gyvena.

Ir atsigėrė ir pavalgė Ilgis ir saudžiai užmigo. O naktį jam vis sapnavosi Munia, daili Raivedžio duktė, mėlynos jos akys... Labai ji jam patiko, nors jos kalbų jisai nesuprato...

Rytojaus ankstų rytų užsikėlęs, atsisveikino su Raivedžiu ir jo jauna dukra, kuri palydėjo jį už pilies vartų. Ir, atsisveikindamas, suėmė ją už baltų rankų ir pažiūrėjo jai akysna.

— Vai, mergele, ne tuoj aš užmiršiu kelią, kur veda Liškevos šalin. Priėmėt mane, kaip svečią, nežinojote, kas aš esu.

— Kas esi, berneli, mums vis tiek.

Ir paėmė ją Ilgis už baltų rankų, pabučiavo skaistų veidą ir, užsėdęs ant žirgelio, nujojo viešu keliu savo šalin.

O kaip jis jojo, tai ir paukščiai linksmiau čiulbėjo, ir giria gražiau šlamėjo, ir saulė šviesiau švietė, ir vėjalis lengviau pūtė. O toji šalis, kur liūdna buvo, kur užkeikta buvo — dabar pasirodė jam tokia graži, kokia nebuvo ir jo tėvų šalis.

III.

Nauji jausmai užgimė Ilgio krūtinėj, naujos svajonės drumstė jo sapnus. Svajojo dabar vis apie Munią, dailią Reivedžio dukrą: ir sapne sapnavosi ji jam ir dieną akyse švaistė. O ilgais giedriais vakarais vaikščiojo Ilgis ir svajojo, kad ji jo laukia. Ir rengėsi Ilgis dar kartą aplankyti Liškevos šalį, dar vieną kartą pamatyti tą, kurios norėjo.

Artinosi rugiapiūtės laikas. Žmonės visi išėjo laukuosna; kiemai lyg išmirė, bet užtai laukai, girios ir lankos blaškėjo jaunųjų mergelių dainomis. Tiek buvo meilės, tiek buvo gilaus ilgesio tose dainose, kiek buvo brandžių varpų plačiuose laukuose, ir kiekvieną skaudos bangą atjautė išsiilgusi Ilgio širdis.

Ir rengėsi jis savo tėvui sapnus išpasakoti, savo jausmus iškalbėti ir siųsti piršlius tolimon Liškevos šalin. Rengėsi ir prisirengti negalėjo: žinojo, kaip piktai kalba tėvas apie Raivedį kunigaikštį ir apie jo dukterį.

O kol jisai rengėsi, rugius nupiovė ir kluonuosna suvežė, pievas nušienavo ir daržinėsna sudėjo, šieną iš laukų parvežę... Apsidarbavę išjojo vyrai žalion girion medžiotų. Visi medžiojo, visi žvėris vaikė, tik vienas Ilgis nemedžiojo, žvėrių nevaikė, tik varė žirgą į Liškevos šalį, kad mergelę nors iš tolo pamatyti, nors tą šalį, kur ji gyvena, nors tuos kelius, kur ji vaikščioja. Ir vėl viešėjo visą dieną ir grįžo atgalio tik vėlų vakarą tėvų pilin, kur jo jau ieškojo, kur jo laukė.

Ir rado ten didelį triukšmą. Vyrai stirnas, briedžius bevaikydami išjojo giriosna, kur Liškevos buvo. Ten susitiko su Liškevos vyrais, Raivedžio kareiviais, su kuriais nei sutitarti, nei susikalbėti negalėjo: kalbėjo jie nežmoniška kalba, kalbėjo jie taip, kaip kalba gudų šalies žmonės. Ir susikovė vyrai drūtai ir mušy puolė senasis Railys, kur kartu augo, kartu gyveno su Sauliu...

Ir užsidegė Saulys, kaip gaisras girioje sausą vasarą, ir pradėjo ruoštis karan, liepė kalti vytis, šaukti vyrų...

Ir nusiuntė pasiuntinį, kursai Raivedžiui pasakytų, kad išrūkys jį iš jo pilių, kaip rūkia lapę iš gilių jos urvų...

Ir nuėjo pasiuntinys gaisro užkurti Dainavos šaly.

O kai susirinko seni vyrai apie karą pakalbėti, geriau sugodoti, kad mažiau kraujo prasilietų, mažiau žmonės nuvargtų, kol Raivedį apgalės, tada prakalbėjo Skilvys, senas Saulio bajoras, kursai nekartą savo kalbomis, savo patarimais ant tiesaus kelio vedė valdovą iš buities klampumynų.

— Jei aš tau, valdove, senas tiesos nepasakysiu, tai kas pasakys? Peršiurkštus esi. Kibinklai tarpu kaimynų buvo ir bus ir, gražiu dabu nepakalbėjus, negerai karo gaisras kelti.

— Kad su geru žmogumi, kita ir kalba būtų.

— Tekalba sau žmonės, ką išmano, bet aš tau pasakysiu, jog neteisi tavo kalba. Pažinau aš Raivedžio tėvus, pažinau ir jį, kaip jaunas dar buvo, ir žinau, kad jis tokis žmogus, kaip ir mes. Kam tau karas, jei jisai jo nenori?

— Senas tu jau žmogus, ir gal jau nenuvokia tavo galva, ką liežuvis kalba. Tegul sau buvo geri jo tėvai, tegul ir jisai buvo seniau žmogus, kaip ir mes, bet dabar jisai gudu pavirto, išsižadėjęs tėvų ir dievų del svetimos šalies pelėdos. Išvijo savus iš senųjų buklių ir gabena lenkus iš svetimos šalies mums ant kaklo. Tegul sau sveikas kraustosi tenai, jų šalin, jei jie taip malonūs jam: kelio neužstosiu. O ne, tai išrūkysiu šitą bailį, kad gėdos mums nebedarytų.

— Ne tas bailys, kuris kitam bloga nedaro... Ne bailys ir Raivedys. Jo jaunų dienų darbai tai liudija...

Ir nusijuokė Saulys, kad senus Raivedžio darbus paminėjo bajoras, ir atsakė juokdamos, jog keršto nematė niekas, kas jį užgavo... Kad karo nebijotų, kad narsi širdis jo krūtinėje būtų, ne taip elgtųsi, kaip dabar. Tegul! gal tiki, kad nauji dievai apgins jį?

— E, valdove, kas dievams žemės darbai! Jie turi dangų ir priešininkus ten galigesnius, nei mes, silpnučiai žmonės. Tegerbia Raivedys dievus, kokius patsai išmano, bet atmink valdove, kad jo gyslose tas pats kraujas, kur tavo: giminės esate.

— Mūsų giminėje nebuvo žmogaus, kursai del moteriško dievų ir tėvų savo išsižadėtų.

— Paklausyk manęs seno, valdove! Tu turi jauną sūnų, kuriam laikas jau žmoną sau rasti, o Raivedys turi dukrą vientūrę, kuriai laikas už vyro tekėti. Jūsų šalys gretimos ir plačios. Sūnus tavo bus galingiausias Dainavos valdovas... O kare, kas gali žinoti, kas laimės. Juk Raivedžio pilys drūtos...

Stipriau pradėjo plakti Ilgio širdis, kai išgirdo tuos žodžius. Ir pasirodė jam, kad visa taip paprastai, taip lengva yra jam pasiekti: reikė tik pasakyti tėvui, kaip dabar pasakė Skilvys. Ir linksmiau suplakė širdis, akyse prašvito, lyg saulė skaisčiau sušvietė danguje. Bet neilgai tai buvo. Tamsūs debesiai apniaukė vėl saulę, kaip tik pra bylojo senasai Saulys.

— Geriau gilioj žemėj savo vaiką regėtau, nei pamatytau jį apsivedusį su raganos patarme. Savo ranka užmuštau,, kad per mano valią norėtų padaryti, ką tu kalbi. Nenoriu, kad mano vaiko uošvis būtų vyras, apie kurį kalba žmonės, jog bailios širdies žmogus jis yra...

Ir neklausė Ilgis, ką toliau kalbėjo tėvas su savo bajorais: pasikėlė ir išėjo iš menės, o kai išėjo, niekas nepamatė. Ir pajuto Ilgis, kad didi nelaimė atitiko jį, kad širdį jam lyg replėm suspaudė, ir taip liūdna pasidarė, kad akys verkti norėjo, krūtinė striūbauti.

Pasibalnojo Ilgis žirgą arklinėje, ir išjojo iš tėvo dvaro. Kur jojo — patsai nežinojo... Patsai nepamatė, kaip žirgą pagrūžė Liškevos šalin. Ko ten jojo, dar sau nepasakė, tik jautė vieną: dar kartą reikia jam pasimatyti su Munia, dar žodį jai prakalbėti, paskutinį žodį... O ten... kas ten bus toliau, patsai nebežinojo...

Ir susidūrė mergelę, kai ji žalioj girioj vaikščiojo, mažų paukštelių dainelių klausė. Nusėdo Ilgis nuo žirgo, priėjo į mergelę ir prakalbėjo šiuos žodžius:

— Į tave, mergele, nū aš jojau, tavęs pamatyti skubinau...

Ir nusigando mergelė, į jo veidą pažiūrėjus: niūras veidas, kaip tamsus debesys.

— Į tave, mergele, jojau, su tavim pakalbėti, tau žodį pasakyti... Myliu tave aš, mergele, kaip nemylės tave penki šimtai tėvų... Be tavęs aš negaliu vietos sau rasti. Eisi už manęs — laimę rasiu, neisi — jaunas žūsiu...

— Vai, berneli, kokie tavo žodžiai. Tokių dar aš nėsu girdėjus. Vai, ką aš tau, berneli, pasakysiu, kad nežinau, nei kie no tu sūnelis, nei kokios šalies bernelis?

IŠ BOSTONO

Organizuoja Šelpimo Komiteto Skyrių

Pagaliau ir Bostono lietuviai sukruto tverti Bendro Lietuviams Šelpti Komiteto skyrių. Iniciatorių susirinkimas įvyko trečiadienyje, rugpiūčio 16 dieną, dalyvaujant adv. J. Grigaliui, A. Nevierai, kun. Pranui Virmauskui, Stasiui Mockui, J. P. Tuinilai, A. F. Kneižiui, prof. K. Pakštui ir kitiems.

Pasitarus, skyriaus organizavimas pavesta Lietuvių Piliečių Kliubui, So. Bostone. Kliubas savo susirinkimė apsiėmė tą darbą įvykinti. Tuo būdu ir mūsų apielinkė aktyviai dalyvaus Lietuvos žmonių sušelpime. — J. K—tis.

Omar and Winnie

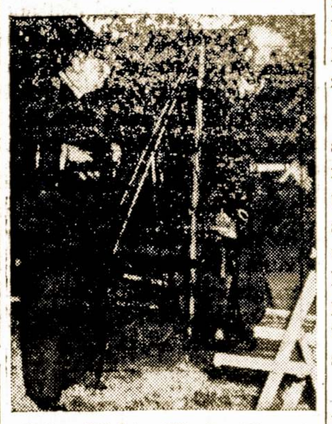

Prime Minister Winston Churchill of Great Britain pays an unexpected visit to Lieut. Gen. Omar Bradley at his headquarters somewhere in France. Winnie waits as General Bradley gives phone instructions.

Atvykus Pirmam Lietuvos Atstovui

Amerikai Pripažinus Lietuvą de Jure

Lygiai 20 metų atgal, Baltuose Rūmuose, Washington, D. C. buvo įteikęs kredencialus pirmas Lietuvos Įgaliotas Ministras ir Nepaprastas Pasiuntinys K. Bizauskas.

Tas įvyko 1924 metais rugpiūčio 6 dieną.

Under Secretary of State Butler Wright lydimas, p. K. Bizauskas, kartu su Pasiuntinybės pirmuoju sekretoriumi H. Rabinavičiu, buvo priimtas prezidento Coolidge.

Pabrėžęs turįs malonumo pasveikinti pirmąjį Nepriklausomos Lietuvos pilnateisį Pasiuntinį, U. S. A. Prezidentas, savo sveikinimo kalboje, ypatingai užakcentavo nuo 1918 metų Lietuvoje padarytą pažangą ir palinkėjo Nepriklausomai Lietuvai visokeriopos kloties ir pasisekimo.

Gretinant dabartinio U. S. Prezidento ir jo administracijos prielankų nusistatymą Lietuvos atžvilgiu, tenka konstatuoti, kad šio krašto simpatijos Lietuvai, nuo anos reikalingos dienos, dar daugiaus sustiprėjo ir, šiandien virto tikra tradicija.

Draugą pažinsi nelaimėje, patarlė sako.

Šiandien, kuomet mūsų tėvų žemė ir vėl pergyvena naują šiurpulingų nelaimių bangą, mums lietuviams amerikiečiams itin malonu sugretinti anąjį 1924 metų aktą su dabartinės U. S. Administracijos Lietuvai prielankių nusistatymų.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

M. J. KIRAS
Home Builders
Real Estate
NOTARY PUBLIC
INSURANCE OF ALL KINDS

3261 So. Halsted St.

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.
420 WEST 63RD STREET
Englewood 5883-5840

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Apdrauda–Paskolos
REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.
Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

Namų Taisytojas Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresni alu, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.
Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

QUEENE RUG and FABRIC SHAMPOO
APSAUGOJA NATURALĘ SPALVĄ
Geriausias Būdas Valymui Karpetų, Parlor Setų ir Kitokių Dalykų Su
QUEENE FABRIC SHAMPOO
Kaina: $1.50 — Išbandykit Šiandie! — Kreipkitės pas
J. F. DANIS – Dyleris
4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiania 0310
TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Chicagoje

Št. Seržantas E. Sukys Rašo Iš Anglijos

Anglų Spauda Esanti Labai Skirtinga

Štabo seržantas Elmer Sukys, sūnus mūsų žinomo darbuotojo ir finansininko Geo. Sukio, parašė savo įspūdžius Anglijoje. Anglų laikraščiai esą tik keturių arba šešių puslapių. Juos galima greitai peržiūrėti. Kai jis parodęs vietiniems žmonėms Chicagos didlapius, tai tie išvertė akis ir negali suprasti iš kur amerikiečiai gauna tiek popierio.

Elmer Sukys taipgi priminė, jog tarp anglų ir amerikiečių esą skirtumai pažiūrose apie Europos ateitį.

Kun. Pranas Tishkinas Dalyvavo Konvencijoj

Veterans of Foreign Wars konvencijoje, kuri tris dienas posėdžiavo Chicagoje ir sutraukė apie 10,000 atstovų, dalyvavo ir kun. Pranas Tishkinas. Jis yra tos organizacijos vyriausias kapelionas.

Chicagietis Pasakoja Apie Kinų Pinigus

Vienas Čikagietis karys rašo iš Kinijos jogei Amerikos doleris yra vertas keturiasdešimts Kinijos jenų. "Black markete" galima gauti net 200 tų jenų už vieną Amerikos dolerį. Vieną kartą kai išsimainė dešimkę, tai kiniečių pinigai birėjo iš visų kišenių. Bet, kaip prisieina ką nors pirkti, tai nebe taip gerai, nes tada tūkstančiais reikalauja už tokį dalyką, kurį Amerikoje perka už kelis dolerius.

Sandaros Kliubo Valdyba

"Sandaros" Klubas savo susirinkime pereitam antradieny, Rugpiūčio 22 d. išsirinko sekančią naują valdybą: Pirm. — P. Dalen, vice-pirmininkai — A. Kaulakį ir Geo. Šukį, sekretore — H. Domkiūtę, Iždininku — M. Vaidyla, Iždo globėjai — J. Gavėnia ir C. Duray. Buvo paskelbtas naujų narių vajus ir pasitarta apie tolimesnį veikimą. — **H. D.**

Karys Albertas Burba Svečiuojasi Pas Tėvus

Tech. Corp. Albertas Burba, 4334 So. Washtenaw, gavęs keliu savaičių "furlough" svečiuojasi pas tėvelius. Prieš keletą mėnesių baigęs militarinį kursą Radio Operatoriaus Georgetown Universitete, dabar eina pareigas radio operatoriaus su Combat Engineers, Camp Swift, Texas.

Jie Patiekia Gana Drąsų Pasiulymą

Sandaros redakcija neseniai gavo tokio turinio laišką:

Gerbiamieji:

Man nuostabu del ko Chicagoje, kurioje yra 100,000 lietuvių neturime nei vieno savo laikraščio anglų kalba. Reikėtų išleisti jei ne dienraštį, tai bent savaitraštį del amerikiečių, kurie lietuviškos kalbos nesupranta. Tegul ir jie geriau apsipažįsta su mumis ir Lietuva.

J. S. Ryder,
1550 E. 63rd St.
Chicago, Ill.

Bolševikai Pradėjo Šauti Visa Gerkle

O Visgi Jie Nesiliauja Suvedžiojus Lietuvius

Aną dieną Bendro Lietuviams Šelpti Fondo iždininkas Dr. A. Zimontas pasiuntė laišką vienai radio stočiai, iš kurios bolševikai skelbia visokias rinkliavas Lietuvos žmonių "šelpimui". Tame laiške buvo pasakyta, jog tik United Lithuanian Relief Fund of America yra valdžios įgaliotas rūpintis pašalpa Lietuvos žmonėms, bet ne bolševikų garsinama.

Tas laiškas, matyt, sujudino visą širšių lizdą, nes savo gazietoje jie visaip kimba prie Dr. A. Zimonto, bet nieko negali padaryti. Pagaliau, patys bolševikai prisipažino, kad jie dirba tik "Russian Relief Fund", nes valdžia jiems neleido įregistruoti savo fondo. Todel aukos, kurias bolševikai renka neva šelpimui lietuvių, eina visai kitur. — **Alfa.**

Lietuvių Universiteto Kliubo Nuotikiai

Nauja Narė Mūsų Kliube

Lietuvių Universiteto Klubas rugpiūčio 23-čios dienos susirinkime nominavo kandidatus į naują valdybą ateinantiems metams. Rugsėjo 17 dieną, sekmadienyje, bus renkama valdyba.

P-nia Joanna Grybė (Buchinskaitė), 2138 W. Coulter St., prieš keletą metų buvo apleidusi šią organizaciją, bet dabar sugrįžo ir žada uoliai darbuotis jos labui. P-nia J. Daužvardienė paprašė narių paaukoti dalį liuoso laiko pagelbėti United Charities Organizacijai. Nariai vienbalsiai sutiko remti šį darbą, nes dalis šių aukų bus skiriama Lietuvos Šelpimo Fondui.

Į susirinkimą atsilankiusi Čikagos Tarybos skyriaus narė užkvietė Klubo narius į balių, kuris bus Rugsėjo 24 dieną, Evergreen Country Club. Nariai sutiko dalyvauti ir pažadėjo paremti auka. — **H. D.**

TRUMPOS ŽINIOS

Prof. A. Pocius skubotai išvyko dalyvauti vargonininkų seime, rugpiučio 23 d. Plymouth, Pa. Jis grįž šiam šeštadienyje.

Karys Jonas Miežis, 4334 S. Washtenaw Ave. tapo sužeistas kariaujant Prancūzijoje. Pirmiau jis buvo sužeistas Italijos fronte.

SLA. 217 kuopos piknikas pereitam sekmadienyje, Ryans Woods, buvo pasekmingas ir kuopai liks nemažai pelno.

Karo departamentas pranešė, jog Italijoj tapo sužeistas antras leitenantas Jonas Barisas, 10810 Elbrook Ave.

"Birutės" choro pirmininkė p-lė Aldona Gulbinaitė ruošiasi aplankyti Californiją pradžioje rugsėjo mėnesio.

Penktadieny, rugsėjo 1 dieną A. Steponavičienės merginų choras dainuos Grand Parke. Liekiamai atsilankyti ir pasiklausyti dainų programos.

H. Pavilionis Praleido Keletą Dienų Chicagoje

Pirmiau gyvenęs Chicagoje ir plačiai dalyvavęs lietuviškam veikime, dailininkas Herman Pavilionis buvo atvykęs iš Detroito ir šiam sekmadienyje grįžta atgal. Šiuo laiku jis dirba General Motors kompanijoje kaipo braižytojas.

P-nas H. Pavilionis pareiškė, jog didžiosios automobilių kompanijos jau turi paruošusios planus naujiems modeliams, kurie būsią labai gražūs ir šiek tiek pigesni už senuosius.

Nusideginęs Saulėje — Sirgo Savaitę

Mūsų geras prietelius ir biznierius Pranas Bastis buvo nuvažiavęs į maudynes ir išgulėjo saulėje net ketvertą valandų. Kas atsitiko po to — galite spėti. Pranas Bastis vos galėjo pasijudinti ištisą savaitę.

Siunčiant Pakiukus Kareiviams Užjuryje

Pradedant nuo dabar, pakiukai iki 8 uncijų, apmokant pašto išlaidas, galima pasiųsti kareiviams į užjurį, be parodymo laiškų, kad kareiviai to prašo. Tačiau pakiukuose negali būti nei saldainių, nei maisto. Siunčiant brangesnius dalykus, juos galima apdrausti.

Eržvilko Kliubas Sparčiai Auga

Eržvilko Socialis Kliubas jau turi 380 narių. Pereitame to kliubo parengime prirašyta net 50 narių. Dabar ši organizacija rengia pikniką, sekmadienyje, rugsėjo 17 dieną, Liberty Grove.

Nusižūdė Del Stokos Mėsos

Chicago, Ill. — Lena Zanetto, 45 metų, pranešė, kad jos vyras Jonas pervėrė širdį peiliu savo krautuvėje, 315 E. 115 St. del to, kad negalėjo gauti užtektinai mėsos savo kostumieriams.

MINĖS ADV. J. BORDONO-BAGDŽIUNO GIMTADIENĮ

Sekančiam trečiadienyje burys chicagiečių ruošiasi paminėti adv. Jono Bordeno-Bagdžiūno gimtadienį jo farmoje, netoli Chicagos. Atrodo, jog iš to visko išeis nemaža celebracija. Ta proga ir mes pasveikinam mūsų darbuotoją-veteraną, linkėdami jam geros sveikatos ir energijos toliau darbuotis.

Grįžta Iš Ligoninės P. Daužvardis

Šiam šeštadieny iš ligoninės grįžta namo sūnus Lietuvos konsulo Chicagoje Petras Daužvardis, Jr.

Dr. S. Biežis jam buvo išrovęs tonsulus ir ligoninėj jis išbuvo savaitę laiko.

Kaip ir Dviprasmiai

Vienas tėvas giriasi savo pažįstamiems kaip patogu esą gyventi šale kareivių "kempių" arba stovyklų:

— Viskas eina kaip pagal laikrodžio. Mano dukterys atsikelia sykiu su trimitininkais, o vakare reguliariai atsigula su kareiviais.

Tyrinės Atliktas Lietuvoje Piktadarybes

Leningrado radio pranešė, jog Vilniuje bolševikai įsteigė speciale komisiją, kuri tyrinės nazių atliktus žiaurumus Lietuvoje. Pirmoje vietoje bus surinkti faktai apie vaikų žūdymus Palangoje, pradžioje rusų-vokiečių karo. Kr[illegible] eina į tą komisiją, radi[illegible] nepasakė.

Paryžiui Bus Reikalinga

Vienas sąjungininkų aukštas pareigūnas pareiškė, jog išmaitinimui Paryžiaus bus reikalinga 75,000 tonų maisto į mėnesį. Jis bus atveztas trokais ir upėmis iš Normandijos, kur yra pripildyti maistu sandėliai.

Prašoma Atsiliepti

Reikalingas dabartinis adresas Jono Budreckio arba John Budrick, kuris pirmiau gyveno 4548 S. Cattage Grove Ave.

Turime gerų žinių del jo.

Kas žino apie jį prašome pranešti. — **J. HINZE,**
120 S. La Salle St. Room 813
Telephone Randolph 4042

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4330-34 S. California Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
Perkėlė Savo Raštinę į Brighton Parką
4148 Archer Avenue
PHONE VIRGINIA 2114
Su Income Taxų ir Kitokiais Reikalais Kreipkitės Viršminėtu Antrašu

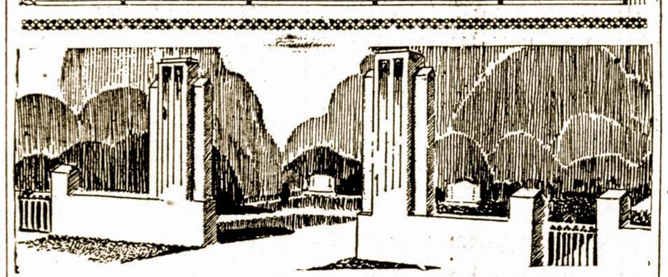

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ŽOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

NATHAN KANTER
Ready to serve you at the
MONARCH LIQUOR STORE
3529 So. Halsted St.
Phone: Yards 6054
Full line of CHOICE LIQUORS, WINES and BEERS

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Aptometristas
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
4649 S. Ashland Ave.
VALANDOS: 6—8 val. vakare
Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal suturtį.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. ik. 2 po piet. ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. nuo 8:30 vak. iki 9:30 vak.
Šešt. nuo 6 val. vak. iki 9:30 vak.
Treičadieniais ir Nedėliomis Pagal Susitarimą

LIETUVIAI DAKTARAI
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 jkį 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Phone Calumet 7858
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 8887
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak.
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2371
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 3 iki 9 vak.

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6500 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd
Arti Western Av.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURG
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1— [illegible]
Seredomis ir Nedėl. pagal sutar[illegible]
Rez. 6631 So. California Av.
Telefonas Republic 7869

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURG
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICtory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 vak.
Nedėldieniais pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DR. JASEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal Sutartį